

Qeqqata Kommunia

Redegørelse over administrative driftsomkostninger ved Qeqqata Kommunias tilbagevenden til den tidligere kommunale struktur

17. januar 2025

Indhold

I 2009 gennemgik Grønland en strukturreform, hvor 18 kommuner blev sammenlagt til i alt 4 kommuner. Senere blev kommunen Qaasuitsup opdelt i 2, så der i dag er i alt 5 kommuner - Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunia og Kommuneqarfik Sermersooq.

Der har igennem årene løbende været debatter lokalt, om den kommunale struktur i tilstrækkeligt omfang kan tilgodese de lokale behov i de kommunale opgaver. BDO er i den sammenhæng blevet bedt om at udarbejde en redegørelse for de driftsøkonomiske konsekvenser ved en tilbagevenden til den tidligere kommunale struktur.

Redegørelsen er foretaget på vegne af Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender.

Redegørelsen er delt op i en hovedrapport, som redegør for de samlede konsekvenser, samt en delrapport for hver af de nuværende 5 kommuner, hvor de økonomiske og organisatoriske konsekvenser ved en opdeling behandles selvstændigt for hver kommune. Rapporten kan således læses samlet eller alene for hver kommune.

Denne del af afrapporteringen er en delrapport om de økonomiske og organisatoriske konsekvenser for Qeqqata Kommunia.

Redegørelse for analysens metodiske tilgang, afgrænsning, beregningsforudsætninger, datakilder samt uddybende beskrivelser af gevinster og risici ved en tilbagevenden til den tidligere kommunale struktur, i forhold til en bæredygtig økonomi, kan læses i hovedrapporten.

1.	Qeqqata Kommunia	3
2.	Sammenfatning af resultater	6
3.	Udgifter	9
4.	Indtægter	20
5.	Balancen mellem udgifter og indtægter	26
6.	Transaktionsomkostninger	29

An aerial photograph of a coastal region, likely in Greenland, showing rugged mountains, a large body of water, and a small settlement. A large, dark blue number '1' is superimposed over the center of the image.

1

Qeqqata Kommunia

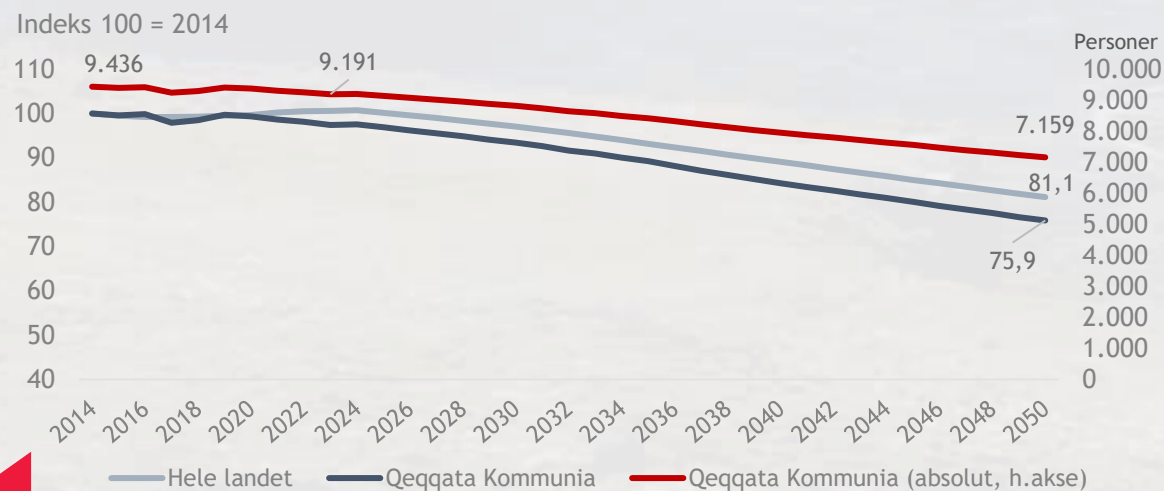
Qeqqata Kommunia og dens befolkning

Qeqqata Kommunia blev dannet i forbindelse med strukturreformen i 2009 ved sammenlægning af kommunerne Sisimiut og Maniitsoq. Kommunen har lidt over 9.000 indbyggere. Kommunens rådhus ligger i dag i Sisimiut.

I kommunen ligger Grønlands største lufthavn, Kangerlussuaq, der betjener både indenrigs- og udenrigsruter og som sammenbinder Grønlands vitale flytrafik.

En tilbagevenden til den tidligere kommunestruktur betyder en opdeling af Qeqqata i de to tidligere kommuner Sisimiut og Maniitsoq.

Befolkningstallet er, som det ses i nedenstående indekserede graf let faldende og forventes fremover at falde i en højere takt end hele landet. Dette er især drevet af en relativt stor ældregruppe i kommunen.

Befolkningstal
2023:

9.191

I tabellen ses antal indbyggere fordelt på de tidligere to kommuner, samt indbyggernes relative gennemsnitlige personlige indkomster. Sisimiut har en personlig indkomst, der ligger over gennemsnittet for hele landet. Det forholder sig omvendt i Maniitsoq.

Personlig indkomst per indbygger fordelt på tidligere kommuner

	Indbyggere i 2023	Gns. personlig indkomst før skat pr. indbygger (kr.)
Maniitsoq	3.072	259.634
Sisimiut	6.119	300.935

Qeqqata Kommunnias arbejdsstyrke og forsørgerbyrde

Qeqqata Kommunia har den største andel af befolkningen i arbejdsstyrken i hele landet, hvor den i Sisimiut ligger på over 80 pct. Både Sisimiut og Maniitsoq har samtidig en høj beskæftigelse på over 96 pct. (2022) af arbejdsstyrken.

Mere end 40 pct. af Qeqqatas beskæftigede er ansat indenfor offentlig forvaltning og service, mens knap en femtedel er beskæftigede indenfor fiskeri, hvilket er en højere andel end i flere andre kommuner.

Forholdet mellem antallet af borgere mellem 0 – 18 år samt 65 + og borgere mellem 18 og 65 år udgør et mål for, hvor meget pensionister og børn og unge fylder i forhold til andelen af befolkningen i den arbejdsdygtige alder. Det kaldes også forsørgerbyrden og anvendes som et af parametrene i udligningsordningen mellem kommuner.

Qeqqata har en relativt høj forsørgerbyrde, hvilket betyder, at der er relativt få i den arbejdsdygtige alder til at forsørge den øvrige del af befolkningen. Som ses i tabellen til højre, er der her ingen nævneværdig forskel mellem Maniitsoq og Sisimiut.

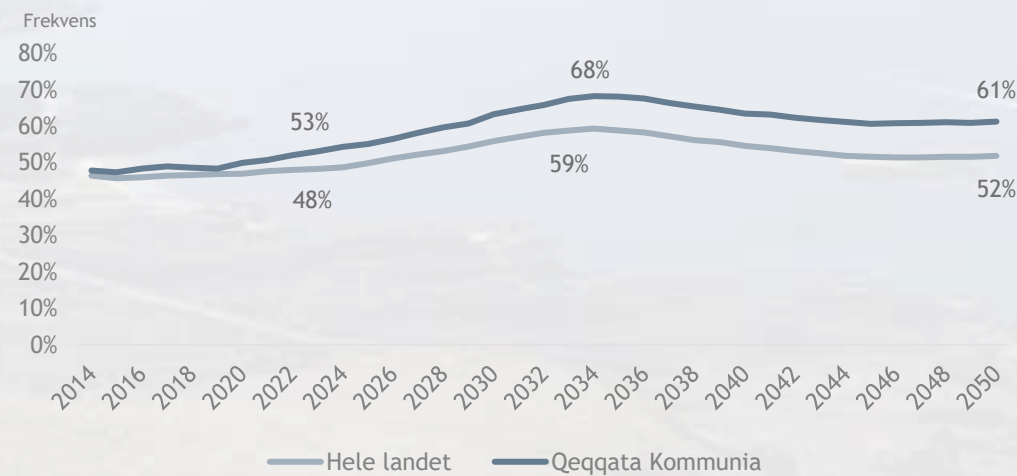
Med de aktuelle befolkningsfremskrivninger er der udsigt til en markant stigning i forsørgerbyrden i Qeqqata Kommunia. Hvor den i dag ligger på 56 pct., forventes den, som det fremgår af grafen til højre, at stige til 68 pct. i løbet af de kommende 10 år, hvilket er en noget større stigning, end der forventes for landet i gennemsnit, hvor forsørgerbyrden kun forventes at stige med 11 procentpoint til 59 pct. i 2035.

Stigningen i forsørgerbyrden kan betyde et større træk på de kommunale ydelser fremadrettet og medføre et udgiftspres, samtidig med at indtægtsgrundlaget via personskatter må forventes af svækkes.

Forsørgerbyrden fordelt på nuværende og tidligere kommuner

	Indbyggere i 2023	Forsørgerbyrde
Qeqqata	9.191	56 %
Maniitsoq	3.072	57 %
Sisimiut	6.119	56 %

Udvikling i forsørgerbyrden med baggrund i befolkningsfremskrivning

An aerial photograph of a coastal landscape. In the foreground, there's a grassy hillside. The middle ground shows a winding road and a small settlement. The background features a large body of water, possibly a fjord, with several islands and a range of snow-capped mountains under a clear sky.

2

Sammenfatning af resultater

Økonomiske konsekvenser

Driftsudgifterne ved en tilbagevenden til den tidligere kommunale struktur

Der er estimeret årlige driftsudgifter ved en opdeling af Qeqqata Kommunua i de to tidligere kommuner på mellem 852 og 901 mio. kr. i 2023 prisniveau. Det er udgifter til drift af fagområder, administrative funktioner samt den politiske organisation. Dertil kommer yderligere udgifter til anlæg og finansielle poster – i 2023 var disse udgifter i Qeqqata på 80 mio. kr.

Det estimerede udgiftsniveau bygger på de realiserede udgifter i 2023, samt et estimeret niveau for merudgifter til løbende drift ved tilbagevenden til den tidligere kommunale struktur. De løbende årlige meromkostninger er estimeret til at ligge i et spænd mellem 50 og 99 mio. kr. ekskl. anlægsudgifter. Det svarer til en udgiftsforøgelse på mellem 6,2 pct. og 12,4 pct. i Qeqqata Kommunua eller en udgiftsforøgelse på mellem 5 og 11 t. kr. per indbygger om året.

Balancerne mellem indtægter og udgifter ved en tilbagevenden til den tidligere kommunale struktur

Kommunens indtægter kommer dels fra skatteindtægter og dels fra bloktilskud og udligning. De samlede indtægter er korrigeret opgjort til 917 mio. kr. i 2023, og meromkostningen på 50-99 mio. kr. kan dermed ikke rummes indenfor for de indtægter, der kan henføres til kommunen i dag. Det samlede beregnede driftsoverskud på tværs af de 2 kommunerne bliver således på mellem 11,5 og 64,7 mio. kr. ekskl. anlægsudgifterne.

Det beregnede underskud skal i høj grad ses i lyset af den aktuelle konjunktursituation, hvor der er høj beskæftigelse i kommunen.

Den demografiske udvikling, hvor forsørgerbyrden i Qeqqata forventes at stige markant fremadrettet, som konsekvens af flere ældre eller ændringer til den aktuelt høje beskæftigelse, kan få stor betydning for den kommunale økonomi og vil kunne forværre den økonomiske situation.

Med estimerede merudgifter på mellem 48 og 97 mio. til ekstra personale og 2,5 mio. kr. til politisk ledelse vil **Maniitsoq stå med et estimeret underskud, mens der for Sisimiut estimeres et overskud** på de kommunale budgetter, hvis driften videreføres og indtægterne fordeles efter samme fordelingsmodel, som anvendes for nuværende.

Hertil kommer samlede estimerede transaktionsomkostninger på 51 mio. kr. svarende til 6 t. kr. per indbygger til genetableringen af de fire kommuner, som skal anvendes til politiske overgangsudvalg og ekstra personale til forberedelse i en 12 måneders overgangsperiode.

I søjlediagrammet nedenfor ses de forventede økonomiske konsekvenser for de to kommuner opgjort per indbygger.

Nettounderskud/overskud pr. indbygger i 1.000 kr.

Organisatoriske konsekvenser og risici

Opgaveløsningen i Qeqqata Kommunia er i dag fordelt på kommunens to store byer Sisimiut og Maniitsoq. **Den største del af administrationen sker fra Sisimiut, hvor kommunaldirektøren sidder, mens Maniitsoq har en administrationschef.** Qeqqata har et relativt godt udgangspunkt for en deling af kommunen, da der i forvejen, i noget omfang, arbejdes med en administration lokalt, og der kun er tale om deling i to kommuner.

Ved en tilbagevenden til den tidligere kommunale struktur skal den nuværende administrationen deles i to administrative enheder, som begge behøver en kommunalbestyrelse, kommunaldirektør, fagchefer samt en minimumsbemanding for at varetage en række kritiske driftsområder som IT-sikkerhed, lønudbetalinger, økonomi, HR, sagsbehandling på fagtunge områder, politisk betjening m.v.

I forhold til de fysiske rammer er der ingen hindringer for en opsplitning af kommunen, idet der allerede er administrationsbygninger i Maniitsoq, som er i anvendelse.

Udfordringen forventes i højere grad at ligge i rekrutteringen af politikere til de nye kommunalbestyrelser og medarbejdere med de nødvendige kompetencer, i forhold til at kunne levere en bæredygtig og sikker drift i begge kommuner.

Følgende forhold og risici kan fremhæves:

- Det er allerede i dag en betydelig udfordring at **rekruttere medarbejdere** til stillinger opslået i **Maniitsoq**. Mindre kommuner forventes at forværre problematikken, hvor affolkningen kun vil understøtte problemstillingen. På grund af store afstande mellem byerne kan det ikke forventes, at ressourcer frigjort i Sisimiut har den tilstrækkelige geografiske mobilitet til at kunne besætte opslåede stillinger i Maniitsoq, som derfor må opslå nye stillinger.

- **Finansieringsmidler til anlægsprojekter** bliver ved en deling splittet i to kasser, hvilket indebærer en risiko for at kommunerne ikke længere kan finansiere de samme udviklingsprojekter. Det kan især for Maniitsoq blive en større udfordring at skabe og bevare et råderum for lokal udvikling, f.eks. erhvervsudviklingsinitiativer eller anlægsprojekter.
- Der ligger en risiko for **kvalitets- og serviceforringelser** ved en opdeling set i lyset af det allerede udfordrede rekrutteringsgrundlag. Alle kommuner er underlagt de samme lovgivningsmæssige krav, uanset kommunens størrelse, og Sisimiut og Maniitsoq vil derfor have det samme behov som både for ledelseskompetencer og for fagspecifikke kompetencer, hvilket kan blive vanskeligt at indfri. Der er derfor grund til bekymring for om der kan skabes et fagligt bæredygtigt miljø for den kommunale opgaveløsning i begge kommuner og for risikoen for kvalitetsforringelser som følge deraf.
- Ubesatte stillinger i driftskritiske administrative funktioner vil forventeligt komme til at udgøre en **sikkerhedsrisiko** specielt på IT-området, hvor forsøg på hackerangreb er blevet langt mere almindelige, end tilfældet var tilbage inden strukturreformen. Udbetalingen af løn og sociale ydelser er andre driftskritiske funktioner, som vil blive meget sårbare overfor sygdom og fravær ved en tilbagevenden til den tidligere kommunale struktur.

3

Udgifter

Samlede driftsudgifter

Qeqqata Kommunias ligger med udgifter til den kommunale drift på 87,3 t. kr. per indbygger lidt over gennemsnittet blandt Grønlands nuværende fem kommuner.

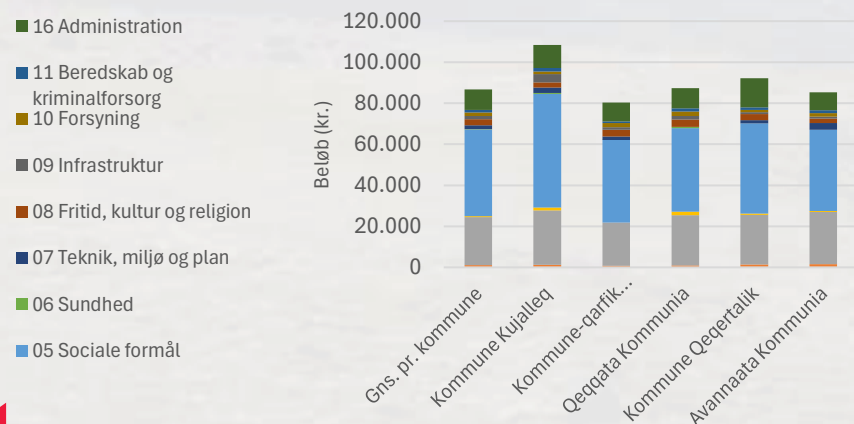
De største udgiftsområder i dag er sociale formål og udvikling og uddannelse, hvilket ikke er forskelligt fra nogen af de øvrige kommuner. Qeqqatas udgifter til sociale formål ligger med 40,8 t. kr. pr. indbygger lidt lavere end gennemsnittet for kommunerne på 42,2 t. kr. per indbygger, mens udgifter til udvikling og uddannelse på 24,6 t. kr. er lidt højere.

Administration er Qeqqata Kommunias tredjestørste udgiftsområde, hvor kommunens administrationsudgifter på 9,8 t. kr. per indbygger svarer til gennemsnittet for kommunerne.

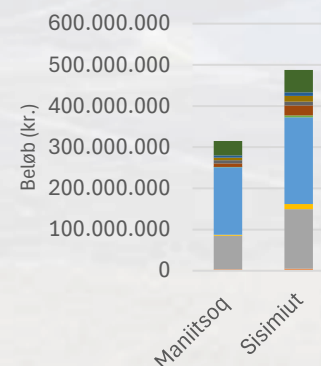
Udgifternes fordeling på hovedkonti er den samme, når de brydes ned geografisk på kommunens to byer Maniitsoq og Sisimiut. I søjlediagrammet nedenfor ses, at Sisimiut som den største by også har de største udgifter, men når udgifterne gøres op pr. indbygger, bliver billedet vendt rundt.

Som det ses i søjlediagrammet nedenfor til højre, er det Maniitsoq, der har de største udgifter opgjort per indbygger, hvor især udgifter til sociale formål er langt højere end i Sisimiut.

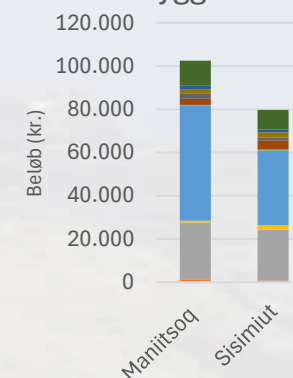
Bogførte driftsudgifter pr. indbygger 2023
Nuværende kommuner

Bogførte driftsudgifter 2023

Bogførte driftsudgifter pr. indbygger 2023

De nuværende udgifter fordelt - politisk styring

Qeqqata Kommunis udgifter til folkestyret var i 2023 på godt 8,1 mio. kr. Det er udgifter til kommunalbestyrelsen, lokal udvalg og bygdebestyrelser.

I tabellen til højre ses Qeqqata Kommunis bogførte udgifter i 2023. 62 pct. af udgifterne er fordelt på kommunens to tidligere kommuner Maniitsoq og Sisimiut. Det vedrører bygdebestyrelser mm.

Resten af de bogførte udgifter (38 pct.) vedrører kommunalbestyrelsen. Udgifterne til kommunalbestyrelsen bliver bogført på fælleskonti. Med baggrund i kunne tegne et billede at udgiftstrækket på de tidligere kommuner er disse udgifter fordelt til de tidligere kommuner efter indbyggertal.

Med afsæt i de fordelte udgifter til politisk styring kan der beregnes årlige udgifter til folkestyret pr. indbygger fordelt på kommunens to kommuner Maniitsoq og Sisimiut.

Maniitsoq har de højeste udgifter pr. indbygger. Det er forskelle i udgifter til bygdebestyrelser, der driver de små forskelle. Hvilket har baggrund i, at den største del af udgifterne til kommunalbestyrelse er bogført på fælleskonti, hvor de i tabellen er blevet fordelt i forhold til antal indbyggere.

Årlige udgifter til folkestyre				
Bogførte folkestyreudgifter 2023 før fordeling af fællesudgifter				
Nuværende udgifter til politisk styring	Fælles	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	9.191	3.072	6.119	9.191
Kommunalbestyrelse	5.037.000			5.037.000
Bygdebestyrelser mm.		1.506.976	1.564.769	3.071.745
Samlede bogførte udgifter til folkestyre i 2023	5.037.000	1.506.976	1.564.769	8.108.744
Fordeling af fællesudgifter*	-5.037.000	1.683.567	3.353.433	0
Samlede bogførte udgifter til folkestyre i 2023	0	3.190.543	4.918.201	8.108.744
* Fællesudgifterne er fordelt i forhold til antal indbyggere				
Udgifter til politisk ledelse bogført på fælleskonti	62%			

Årets driftsudgifter til folkestyre pr. indbygger			
Bogførte folkestyreudgifter 2023 inkl. fordeling af fællesudgifter pr. indbygger			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Kommunalbestyrelse	548	548	548
Bygdebestyrelser mm.	491	256	334
Bogførte udgifter til folkestyre 2023 pr. indbygger	1.039	804	882

Forventede merudgifter i en ny kommunal struktur - politisk styring

I tabellen til højre ses Qeqqata Kommunias samlede udgifter og estimerede merudgifter til politisk ledelse ved deling opgjort for hver af de tidligere kommuner.

Samlet set er det beregnet, at udgifterne til den politiske styring vil stige med 2,4 mio. kr. svarende til en stigning på 30 pct. Udgiften pr. indbygger bliver større i Maniitsoq, da der er færre indbyggere til at bære udgifterne til den politiske ledelse.

Udgiften er opgjort med baggrund i en stigning i antallet af kommunalbestyrelsesmedlemmer ved en overgang til 2 kommuner. Antallet af kommunalbestyrelsesmedlemmer er fastsat til det antal, som vi har fået oplyst, der var før kommunesammenlægningen. Det medfører, at der må estimeres udgifter til i alt 24 bestyrelsesmedlemmer i forhold til de 15, der er i dag.

Vi har beregnet de ekstra udgifter på grundlag af den nuværende gennemsnitlige udgift pr. kommunalbestyrelsesmedlem, som er 384.414 kr. pr. år i Qeqqata.

Til gengæld indgår der i estimatet, at der kan spares 0,57 mio. kr., da lokaludvalgene i byerne nedlægges i forbindelse med, at der oprettes kommunalbestyrelser i de 2 byer. Udgiften til lokaludvalg er kun i enkelte kommuner særskilt bogført. Med baggrund i den viden er der fastlagt en generel takst for lokaludvalg i alle kommuner.

Estimerede årlige udgifter til politisk styring ved deling			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
<i>Antal kommunalbestyrelsesmedlemmer i dag</i>			15
<i>Antal ved deling</i>	11	13	24
Estimerede udgifter til nye kommunalbestyrelser	3.693.800	4.365.400	8.059.199
Andel af nuværende udgifter til kommunalbestyrelse	1.683.567	3.353.433	5.037.000
Estimerede ekstra udgifter til kommunalbestyrelser	2.010.233	1.011.967	3.022.200
Nedlæggelse af lokaludvalg i hovedbyer	-285.000	-285.000	-570.000
Estimerede ekstra udgifter til politisk ledelse ved deling	1.725.233	726.967	2.452.200
Nuværende udgifter til politisk ledelse	3.190.543	4.918.201	8.108.744
Estimerede årlige udgifter til politisk ledelse ved deling	4.915.776	5.645.168	10.560.944
Estimerede årlige udgifter pr. indbygger	1.600	923	1.149

De nuværende udgifter fordelt - fagområder, hele tal

I tabellen til højre viser udgifterne til kommunens administration og drift af servicetilbud. Der er samlede omkostninger på 793,9 mio. kr. pr. år. Heraf udgør udgifterne til administration ca. 11%, men det er især skoleområdet og det sociale område, der fylder i de samlede udgifter med hhv. 225 og 374,7 mio. kr.

Af 40,4 mio. kr., der er bogført på fælleskonti, udgør administrationsudgifterne 23 mio. kr. Det er usikkert, hvor medarbejderne hertil er placeret geografisk. Mange vil sandsynligvis sidde i Sisimiut, men der har ikke været adgang til oplysninger om dette. Disse udgifter er derfor fordelt mellem kommuner efter indbyggertal.

På de øvrige områder sker opdeling af udgifterne på de geografiske områder hovedsageligt direkte ved bogføringen. Her er der kun samlet set 5% af udgifterne der ikke er fordelt på de geografiske områder.

Der er dermed en god sikkerhed for, at opdelingen af udgifterne på de tidligere kommuner er korrekt.

Årets driftsudgifter, område 03-16

Bogførte udgifter 2023 på driftsområderne 03 - 16 før fordeling af fællesudgifter

	Fælles	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	<i>9.191</i>	<i>3.072</i>	<i>6.119</i>	<i>9.191</i>
03 Udvikling og uddannelse	601.606	81.338.187	144.009.452	225.949.244
04 Erhvervsudvikling	3.684.506	1.519.897	9.990.618	15.195.021
05 Sociale formål	7.753.831	161.130.832	205.670.791	374.555.454
06 Sundhed	1.389.255	652.355	3.717.625	5.759.235
07 Teknik, miljø og plan	312.109	-13.482	-783.165	-484.538
08 Fritid, kultur og religion	0	8.487.465	24.228.956	32.716.421
09 Infrastruktur	0	7.507.411	8.784.752	16.292.163
10 Forsyning	18.050	6.161.194	14.072.551	20.251.794
11 Beredskab og kriminalforsorg	3.513.208	4.232.044	6.170.684	13.915.937
16 Administration	23.079.276	27.173.256	39.550.533	89.803.065
Samlet pr. år	40.351.842	298.189.158	455.412.796	793.953.796

Drift bogført på fælleskonti	5%
Administration bogført på fælleskonti	26%

De nuværende udgifter fordelt - fagområder, per indbygger

I tabellen til højre ses kommunens bogførte udgifter på fagområderne 03 – 16 inkl. fordelte fællesudgifter opgjort pr. indbygger.

De samlede bogførte årlige driftsudgifter på område 03-16 pr. indbygger ligger i et spænd fra 101.457 kr. i Maniitsoq til 78.816 kr. i Sisimiut. Dette er en forskel på 22.640 kr. svarende til en ekstraudgift på 29% i Maniitsoq ift. Sisimiut.

Det viser et forventet billede af, at udgifterne pr. indbygger er mindst i den største af de tidligere kommuner Sisimiut og størst i den mindste kommune. De høje udgifter til fagområderne i de mindre kommuner er især drevet af højere udgifter til sociale formål.

Udgifter bogført på fælles konti er fordelt pr. indbygger pr. område, inden beregningen.

Årets driftsudgifter pr. indbygger, område 03-16			
Bogførte udgifter 2023 på driftsområderne 03 - 16 inkl. fordeling af fællesudgifter pr. indbygger			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
03 Udvikling og uddannelse	26.543	23.600	24.584
04 Erhvervsudvikling	896	2.034	1.653
05 Sociale formål	53.295	34.455	40.752
06 Sundhed	364	759	627
07 Teknik, miljø og plan	30	-94	-53
08 Fritid, kultur og religion	2.763	3.960	3.560
09 Infrastruktur	2.444	1.436	1.773
10 Forsyning	2.008	2.302	2.203
11 Beredskab og kriminalforsorg	1.760	1.391	1.514
16 Administration	11.357	8.975	9.771
Samlet	101.457	78.816	86.384

Estimering af personalebehov ved tilbagevenden til tidligere kommuner

Estimatet af meromkostninger ved en tilbagevenden til tidligere kommuner tager udgangspunkt i en beregning af, hvad der kan forventes at være af lønudgifter i de enkelte kommuner.

I tabellen til højre er vist resultatet af vores estimat af, hvilke årlige lønudgifter til administration og fagområder, der må forventes ved en opdeling af den nuværende kommune i to mindre kommuner. Det er samlet beregnet til mellem 487,3 mio. kr. til 530 mio. kr., hvilket skal sammenholdes med kommunens lønomkostninger i dag på 445,8 mio. kr., jf. næste side.

Vi har i beregningerne arbejdet med en øvre og en nedre grænse for personalebehovet på tværs af de tidligere kommuner. Forskellen skal ses som et udtryk for i hvor høj grad der ønskes at skabe en kommunal opgaveløsning der i organisering spejler den nuværende i hver kommune og hvilket niveau af driftssikkerhed der ønskes. Flere kommuner peger på, at der på en række driftskritiske funktioner som fx løn, bogholderi og IT er behov for flere medarbejdere, der kan dække de forskellige funktionsområder med henblik på at sikre stabil drift.

I det nedre skøn ligger, at der i nogen grad må optimeres og tænkes anderledes på anvendelsen af medarbejderne kompetencer eller løsning af opgaverne – især i de mindre kommuner.

Estimering af personalebehov ved tilbagevenden til tidligere kommuner			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Beregnete lønudgifter ved tilbagevenden - nedre grænse	191.191.170	296.131.852	487.323.022
Beregnete lønudgifter ved tilbagevenden - øvre grænse	207.970.956	322.121.699	530.092.655
Beregnete årsværk ved tilbagevenden - nedre grænse	425	658	1.083
Beregnete årsværk i kommunen ved tilbagevenden - øvre grænse	462	716	1.178
Pr. indbygger nedre grænse	62.237	48.395	53.022
Pr. indbygger øvre grænse	67.699	52.643	57.675

Estimering af personalebehov ved tilbagevenden til tidligere kommuner

Merudgifterne til administration og drift forventes især at opstå ved merbehov for personale til at drifte selvstændige administrationer, ledelse og faglig styring og udvikling i hver af de tidligere kommuner, jf. beskrivelsen i boksen til højre.

Merudgifter til løn udgør i nedre grænse 9% af de nuværende lønudgifter, mens den tilsvarende procent for øvre grænse er 19%.

I praksis må det forventes, at det vil være en udfordring at nå den øvre grænse, som vi har beregnet til 84,3 mio. kr. mere end de nuværende lønudgifter om året, svarende til ekstra 187 årsværk for de to kommuner.

Den nedre grænse er beregnet til en årlig ekstraudgift til løn på 41,5 mio. kr. Nedre grænse svarer til omkring 92 ekstra stillinger i de to kommuner tilsammen.

Hertil kommer overhead til arbejdsplads, IT, kompetenceudvikling, rejseudgifter mv. i et spænd 6,2 – 12,6 mio. kr. afhængigt af antallet af nye medarbejdere (nedre til øvre grænse).

Estimerede merudgifter og merpersonalebehov i kommunen

Samlede lønudgifter til administration og fagområder i 2023	445.795.197
Merudgifter til løn - nedre grænse	41.527.824
Merudgifter til løn - øvre grænse	84.297.458
Merudgifter til løn inkl. overhead - nedre grænse	47.756.998
Merudgifter til løn inkl. overhead - øvre grænse	96.942.076
Ekstra årsværk nedre grænse	92
Ekstra årsværk øvre grænse	187

Ud fra dialogen med kommunerne om de kommunale opgaver, så kan de opgaver, der driver behovet for ekstra årsværk især ligge indenfor:

- **Ledelse:** Kommunaldirektør, forvaltningsdirektører, fagchefer. I de mindste kommuner vurderes det, at der vil være et behov for minimum 10 ledere for at dække det faglige ledelsesspænd.
- **Sekretariat:** Politisk betjening af kommunalbestyrelse, udvalg og råd, mødeplanlægning og koordination for kommunens ledelse, udarbejdelse af planer, strategier, kommunikation, projektstyring, behandling af borgerhenvendelser, lovfortolkning og sikring af korrekt dokumenthåndtering og arkivering.
- **Økonomi:** Regnskabs og bogholderi funktion, budgetlægning og budgetstyring, regnskabsafregning, økonomiske analyse og økonomistyring, kontraktstyring, kontrol og revision, mellemkommunale afregninger.
- **HR:** Rekruttering og ansættelse, løn- og personaleadministration, arbejdsmiljø og trivsel, medarbejder og organisationsudvikling.
- **IT:** IT sikkerhed og IT- drift og support, leverandørdialog, implementering ændring i eller ny IT.
- **Faglig understøttelse af serviceområder:** Arbejdsgange, faglig udvikling, kompetenceudvikling, håndtering af klagesager, tilsyn mv.
- **Myndighedssagsbehandlere og PPR:** Afgørelser om ydelser, afklaring af behov, visitation til tilbud og foranstaltning på børn og unge-, social-, handicap- eller ældreområdet.
- **Administration af visse ydelser:** Udbetaling af ydelser, afstemninger, tilbagebetalinger af ydelser.
- **Anlægsprojekter:** projektering, dokumentation og projektledelse.

De nuværende udgifter - anlægsudgifter, hele tal

I tabellen til højre ses kommunens bogførte anlægsudgifter i 2023. Der er anvendt 80,4 mio. kr. til anlægsudgifter i 2023.

Der er i beregningen af driftsudgifter ikke taget stilling til fordelingen af og behovet for anlægsudgifter. Det vil kræve en nærmere analyse af dels de nuværende fællesudgifter og dels de mere blivende behov for vedligeholdelse og udvikling af anlæg at skabe et tydelige billede af behovet for anlægsudgifter.

Anlægsudgifterne udgør 10% af de samlede årlige anlægs- og driftsudgifter. Kun 3% af anlægsudgifterne er bogført på fælleskonti.

Modsat driftsbudgettet vil der mellem årene være større udsving i, hvordan årets anlægsbudget fordeler sig på de geografiske steder samt i det samlede anlægsbudgets størrelse. Der er derfor tale om et øjebliksbillede, der vil forandre sig fra år til år.

Det har i analysens interview dog været nævnt som en risiko ifm. opdeling, at puljen til anlægsmidler i de mindre kommuner bliver for små til reelt at planlægge og igangsætte anlægsprojekter, og derfor kan der være en risiko for at anlægsudgifterne vil stige.

Årets anlægsudgifter				
Bogførte anlægsudgifter 2023 før fordeling af fællesudgifter				
	Fælles	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	9.191	3.072	6.119	9.191
03 Udvikling og uddannelse	0	2.568.298	11.374.454	13.942.752
04 Erhvervsudvikling	863.250	4.140.847	782.058	5.786.155
05 Sociale formål	0	0	5.772.084	5.772.084
07 Teknik, miljø og plan	0	1.766.195	2.952.926	4.719.120
08 Fritid, kultur og religion	0	0	0	0
09 Infrastruktur	1.180	8.621.918	19.137.112	27.760.209
10 Forsyning	98.930	3.442.316	1.800.528	5.341.774
16 Administration	1.654.532	4.308.317	11.128.446	17.091.295
Samlet	2.617.892	24.847.889	52.947.607	80.413.388
Fordeling af anlægsudgifter på fælleskonti	-2.617.892	875.004	1.742.888	0
Samlet inkl. fordelte fællesudgifter	0	25.722.894	54.690.494	80.413.388
Årets anlægsudgifter pr. indbygger	0	8.373	8.938	8.749

Anlæg bogført på fælleskonti	3%
Anlægsudgifters andel af samlede årlige drifts- og anlægsudgifter	10,0%

Samlede estimerede årlige udgifter, hele tal

I tabellen til højre ses de samlede estimerede udgifter ved en deling af Qeqqata Kommunia i de to tidligere kommuner.

Vi estimerer, at de årlige samlede driftsudgifter 802 mio. kr. vil stige med 2,5 mio. kr. til finansiering af det politiske niveau og med ekstra personaleudgifter i et spænd fra 47,5 til 96,6 mio. kr. i alt til de to kommuner.

Hertil kommer 80,4 mio. kr. i årlige anlægsudgifter.

De samlede udgifter stiger med 49,9 – 99 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på 6,2 – 12,4 pct. i de samlede udgifter.

Beregnete årlige driftsudgifter ved deling, hele tal

	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Estimerede driftsudgifter			
Politisk ledelse	3.190.543	4.918.201	8.108.744
Fagområder	311.676.358	482.277.438	793.953.796
Samlede nuværende driftsudgifter	314.866.902	487.195.639	802.062.540
Ekstra årlige udgifter til politisk ledelse	1.725.233	726.967	2.452.200
I alt inkl. ekstra årlige udgifter til politisk ledelse	316.592.134	487.922.606	804.514.740
Ekstra udgifter til personale nedre grænse			47.456.580
Ekstra udgifter til personale øvre grænse			96.641.659
Estimerede årlige driftsudgifter ved deling nedre grænse			851.971.320
Estimerede årlige driftsudgifter ved deling øvre grænse			901.156.399

Årlige anlægsudgifter	25.722.894	54.690.494	80.413.388
------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Samlede estimerede årlige udgifter, per indbygger

I tabellen til højre ses Qeqqata Kommunis samlede estimerede årlige udgifter ved en deling af kommunen, opgjort pr. indbygger.

Den gennemsnitlige udgift pr. indbygger estimeres med merudgifterne at komme til at stige fra 87.266 til imellem 92.696 og 98.048.

De ekstra personaleomkostninger ligger i spændet fra 5.163 – 10.515 kr. pr. indbygger pr. år. De ekstra personaleomkostninger er ikke placeret på de tidligere kommuner, da det er vanskeligt ud fra regnskabsoplysninger alene at vurdere det faktiske antal medarbejdere i de tidligere kommuner.

De ekstra omkostninger til politisk ledelse kan fordeles og er væsentligt højere i den mindste kommune Maniitsoq, da der er væsentligt færre indbyggere til at bære merudgiften end i Sisimiut.

Beregnete årlige driftsudgifter ved deling pr. indbygger

	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Estimerede driftsudgifter			
Politisk ledelse	1.039	804	882
Fagområder	101.457	78.816	86.384
Samlede nuværende driftsudgifter	102.496	79.620	87.266
Ekstra årlige udgifter til politisk ledelse	562	119	267
I alt inkl. ekstra årlige udgifter til politisk ledelse	103.057	79.739	87.533
Ekstra udgifter til personale nedre grænse			5.163
Ekstra udgifter til personale øvre grænse			10.515
Estimerede årlige driftsudgifter ved deling nedre grænse			92.696
Estimerede årlige driftsudgifter ved deling øvre grænse			98.048

Årlige anlægsudgifter pr. indbygger	8.373	8.938	8.749
--	--------------	--------------	--------------

An aerial photograph of a coastal region, likely in Norway, showing a large body of water, several islands, and a mountainous coastline. A large, dark blue number '4' is superimposed over the center of the image.

4

Indtægter

Samlede indtægter

Qeqqata Kommunis indtægter består af skatteindtægter, bloktilskud og skatteudligning.

En stor del af indtægterne kommer via skatteindtægter, hvor borgernes lønindkomst primært er den afgørende faktor ift. niveauet af skatteindtægter.

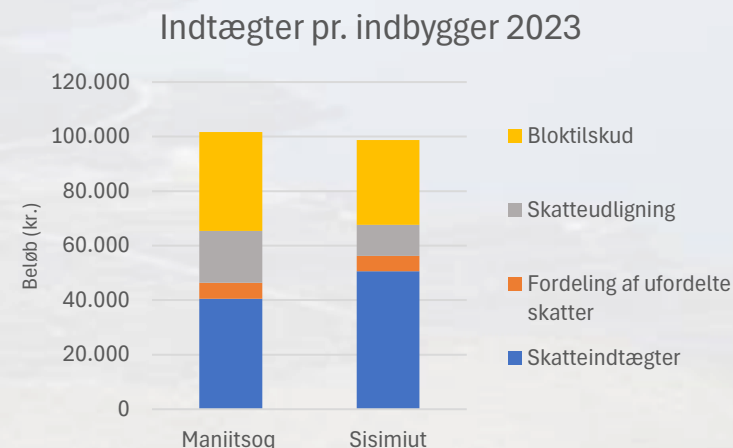
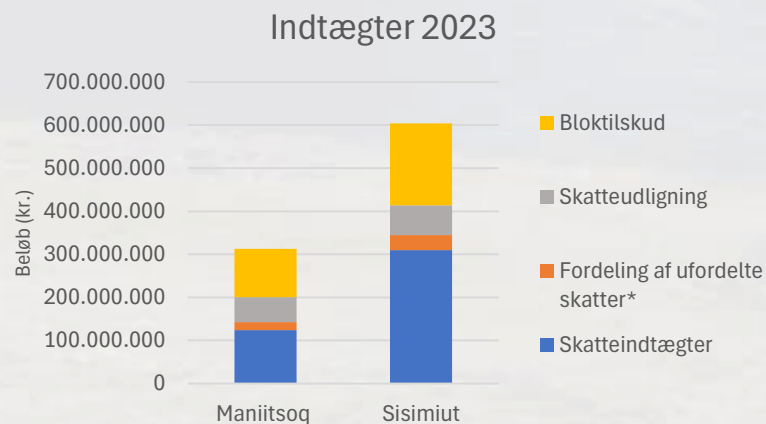
Den andet store bidrag til den kommunale økonomi ligger i bloktilskuddet. Bloktilskud aftales mellem kommunerne og Selvstyret årligt.

Nedenstående søjlediagrammer viser den estimerede fordeling af indtægterne mellem de to tidligere kommuner for regnskabsåret 2023.

De samlede skatteindtægter, som ses i søjlediagrammet til venstre, er som forventeligt højest i den største by Sisimiut og mindst i Maniitsoq.

Når indtægterne opgøres per indbygger som i søjlediagrammet til højre, ses det, hvordan skatteudligningen udjævner forskellen i skatteindtægterne på tværs af byer.

Når bloktilskuddet kommer oveni, ender Maniitsoq med at have den højeste indtægt per indbygger.

* Ufordelte skatter vedrører skatteindtægter fra borgere og selskaber med bopæl udenfor kommunen eller udenfor befolkningsregisteret. Vi har her fordelt dem i forhold til antal skattepligtige indbyggere.

Indtægter fra skatter

I tabellen øverst til højre ses Qeqqata Kommunias samlede årlige skatteindtægter i hele tal. Der er samlede skatteindtægter på 487 mio. kr., hvor 92 pct. af indtægterne kommer fra personskatter.

En mindre del af skatteindtægterne kommer fra borgere eller selskaber der ikke kan placeres entydigt på tidligere kommuner (det er den del af skatterne, der på foregående side er kaldt ufordelte skatteindtægter).

Vi har derfor måtte foretage fordelinger efter forskellige fordelingsnøgler. De ufordelte indtægter fra personskatter har vi fordelt forholdsvist efter antallet af skattepligtige borgere i de enkelte kommuner. De ufordelte selskabsskatter har vi fordelt i forhold til de enkelte kommuners andel af de fordelte selskabsskatter.

I tabellen nederst til højre ses Qeqqata Kommunias årlige skatteindtægter inkl. fordeling af de tidligere nævnte fælles skatteindtægter, opgjort pr. indbygger.

Her ses det tydeligt, at Sisimiut har højere indkomst fra personskatter med 51.537 kr. i forhold til Maniitsoq med 44.048 kr. pr. indbygger pr. år tilsvarende til en forskel på 7.489 kr.

Den samlede forskel i skatteindtægter pr. indbygger er på 9.873 kr. pr. år, grundet de større selskabs- og udbytteskatter i Sisimiut.

Årlige kommunale skatteindtægter

Skatteindtægter 2023 oplyst af Skattestyrelsen

	Fælles	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	9.191	3.072	6.119	9.191
<i>Antal skattepligtige indbyggere</i>	6.894	2.372	4.522	6.894
Personlig indkomstskat	43.123.235	120.478.639	287.071.466	450.673.341
Selskabsskat	9.660.341	794.023	7.169.654	17.624.018
Udbytteskat	65.000	3.130.322	15.522.852	18.718.174
Samlede skatteindtægter 2023	52.848.576	124.402.984	309.763.972	487.015.533
Fordeling af fælles personlige indkomstskatter*	-43.123.235	14.837.295	28.285.940	0
Fordeling af fælles selskabsskatter*	-9.660.341	3.323.807	6.336.533	0
Fordeling af fælles udbytteskatter*	-65.000	22.364	42.636	0
Samlede skatteindtægter 2023 inkl. fordelte fællesindtægter	65.000	142.564.087	344.386.446	487.015.533

* Vedrører skatteindtægter fra borgere eller selskaber med bopæl udenfor kommunen eller ikke i befolkningsregisteret.

Årlige skatteindtægter pr. indbygger

	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Personlig indkomstskat	44.048	51.537	49.034
Selskabsskat	1.340	2.207	1.918
Udbytteskat	1.026	2.544	2.037
Samlede skatteindtægter 2023 pr. indbygger	46.415	56.288	52.988

Indtægter fra skatteudligning

En andel af den samlede skatteprocent går til en fælleskommunal skat, som anvendes til skatteudligning mellem kommuner. Der er for 2023 fordelt 706 mio. kr. i skatteudligningsordningen.

Udligningsmidlerne fordeles ved at beregne hvor mange skatteindtægter hver kommune ville have haft med en skatteprocent på 20 pct. af en gennemsnitlig personlig indkomst pr. indbygger på niveau med gennemsnittet. Det er et mål, at alle kommuner skal sikres dette minimum. Herefter fordeles midlerne efter et 90/115 princip, således at de kommuner, der ligger over 115 pct. af den personlige indkomst pr. indbygger, bidrager, og de, der ligger på 90 pct. eller derunder, modtager.

Qeqqata har ligget under de 90 pct. og har som hele modtaget midler via udligningsordningen. Ved en beregning efter den nuværende model for udligningsordningen står begge kommuner også fortsat til at skulle modtage fra udligningsordningen.

Som det også er idéen med udligningen, så er det de mindre kommuner med lave skatteindtægter, der beregnes til at modtage de største indtægter fra skatteudligning pr. indbygger, hvor beregningerne viser, at Maniitsoq vil modtage 18.987 kr. pr. indbygger pr. år, mens Sisimiut kun vil modtage 11.396 kr. pr. indbygger.

Skatteudligningsindtægter

Skatteudligningsindtægter 2023 oplyst af Skattestyrelsen

	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Skatteudligning, 20% personskat	43.501.500	40.822.241	84.323.741
Skatteudligning, Bloktilskudsfordelt	14.826.795	28.912.250	43.739.045
Samlede skatteudligning 2023	58.328.295	69.734.491	128.062.786

Skatteudligningsindtægter 2023 pr. indbygger

	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Skatteudligning, 20% personskat	14.161	6.671	9.175
Skatteudligning, Bloktilskudsfordelt	4.826	4.725	4.759
Samlede skatteudligning 2023 pr. indbygger	18.987	11.396	13.933

Indtægter fra bloktilskud

Det årlige bloktilskuds fordeling mellem kommuner i den tidligere kommunestruktur er estimeret ud fra følgende metode:

Der er beregnet en bloktilskudsnøgle ud fra samvejning af indbyggere og forsørgerbyrde.

Bloktilskudsnøglen er lagt ned over både det generelle bloktilskud og den del af bloktilskuddet, der er formålsbestemt. Det giver lidt usikkerhed i fordelingen, men det er kun marginale usikkerheder ift. det samlede bloktilskud.

Der tildeles yderligere 5 mio. kr. til de to kommuner, som har baggrund i den omfordeling, der i dag sker i bloktilskuddet – primært fra Sermersooq/Nuuk til øvrige kommuner. De 5 mio. kr. er fordelt mellem Maniitsoq og Sisimiut efter kommunernes størrelse og afstanden imellem den gennemsnitlige personlige indkomst i kommunen og den gennemsnitlige personlige indkomst i hele landet. Da indkomsten i Sisimiut er relativt høj og over gennemsnitlig personlig indkomst, er det udmøntet i en fordeling, hvor Sisimiut afgiver ressourcer til Maniitsoq.

Qeqqata Kommunia vil med afsæt i den nuværende bloktilskudsmodel kunne forvente et estimeret årligt bloktilskud svarende til 32.814 kr. pr. indbygger pr. år.

Forskellen på de to kommuner i samlet årligt bloktilskud pr. indbygger er 5.249 kr. En stor del af denne forskel stammer fra førnævnte omfordeling.

Årligt bloktilskud 2023			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Generelt bloktilskud	62.180.760	121.252.482	183.433.242
Formålsbestemt bloktilskud	38.357.880	74.797.866	113.155.746
Omfordeling	11.000.000	-6.000.000	5.000.000
Årets bloktilskud i alt	111.538.640	190.050.348	301.588.988

Årligt bloktilskud 2023 pr. indbygger			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Generelt bloktilskud	20.241	19.816	19.958
Formålsbestemt bloktilskud	12.486	12.224	12.312
Omfordeling	3.581	-981	544
Årligt bloktilskud pr. indbygger	36.308	31.059	32.814

Indtægter fra skatter, skatteudligning og bloktilskud, resumé

I tabellerne til højre ses en opsamling på de samlede kommunale indtægter fra skatter, skatteudligning og bloktilskud.

I øverste tabel opgjort i samlede årlige indtægter og i nederste tabel opgjort pr. indbygger. Der er samlet 916,6 mio. kr. i indtægter, og den samlede indtægt var på 99.735 kr. pr. indbygger i Qeqqata.

Forskellen mellem kommuner er relativt begrænset. Samlet set er den årlige indtægt pr. indbygger 4.620 kr. højere i Sisimiut ift. Maniitsoq.

Årlige skatteindtægter og bloktilskud			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
Skatteindtægter	124.402.984	309.763.972	434.166.956
Skatteudligning	58.328.295	69.734.491	128.062.786
Fordeling af ufordelte skatter	18.183.467	34.665.109	52.848.576
Bloktilskud	111.538.640	190.050.348	301.588.988
Samlede årlige skatteindtægter og bloktilskud	312.453.387	604.213.920	916.667.307

Årlige skatteindtægter og bloktilskud pr. indbygger			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
Skatteindtægter	40.496	50.623	47.238
Skatteudligning	18.987	11.396	13.933
Fordeling af ufordelte skatter	5.919	5.665	5.750
Bloktilskud	36.308	31.059	32.814
Samlede årlige skatteindtægter og bloktilskud	101.710	98.744	99.735

5

Balancen mellem udgifter og
indtægter

Balancen mellem udgifter og indtægter, hele tal

Den samlede balance i driftsøkonomien for de to kommuner er estimeret til et overskud på 64,7 mio. kr. for nedre grænse. Det er uden indregning af anlægsudgifter, der i 2023 var på 80,4 mio. kr.

Hvis vi ser på resultatet vedr. den øvre grænse, så viser den et overskud på 15,5 mio. kr. vedrørende driftsøkonomien. Hertil kommer anlægsudgifterne på de 80,4 mio. kr.

Det er væsentligt at holde sig for øje, at indtægterne er udtryk for korrigerede indtægter – ikke de budgetlagte indtægter for regnskabsåret. Med til dette billede hører at indtægterne i 2023 har været ganske høje grundet høj beskæftigelse og stigninger i den personlige indkomst. Fremadrettede ændringer i de forhold kan skubbe til balancen og udgøre en risiko for, at der opnås en større ubalance mellem udgifter og indtægter.

Både personskatter og udligning har et højere niveau end det budgetlagte, hvilket er et resultat af stigende beskæftigelse og stigende indkomster.

Resumé af samlede årlige driftsudgifter, hele tal			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Estimerede årlige driftsudgifter ved deling nedre grænse	333.747.391	518.223.929	851.971.320
Estimerede årlige driftsudgifter ved deling øvre grænse	353.044.146	548.112.253	901.156.399

Årlige skatteindtægter og bloktilskud, hele tal			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
Skatteindtægter	124.402.984	309.763.972	434.166.956
Fordeling af ufordelte skatter	18.183.467	34.665.109	52.848.576
Skatteudligning	58.328.295	69.734.491	128.062.786
Bloktilskud	111.538.640	190.050.348	301.588.988
Samlede årlige skatteindtægter og bloktilskud	312.453.387	604.213.920	916.667.307

Balancen mellem udgifter og indtægter, hele tal			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
Netto nedre grænse (negativ = større udgifter end indtægter)	-21.294.005	85.989.992	64.695.987
Netto øvre grænse (negativ = større udgifter end indtægter)	-40.590.759	56.101.667	15.510.908

Årlige anlægsudgifter	25.722.894	54.690.494	80.413.388
------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Balancen mellem udgifter og indtægter, per indbygger

Maniitsoq har det største underskud pr. indbygger med grundlag i de estimerede udgifter. Det hænger sammen med, at der er behov for nogenlunde samme niveau af politisk ledelse og administration, selvom kommunen har færre indbyggere.

Selvom Maniitsoq har større indtægter fra bloktilskud end Sisimiut, så er det kun Maniitsoq, der ender med et samlet beregnet årligt driftsunderskud, mens Sisimiut har et overskud.

Maniitsoqs beregnede underskud når her op på 13.213 kr. pr. indbygger pr. år ved øvre grænse og 6.932 kr. ved nedre grænse, mens Sisimiut opnår et overskud pr. indbygger på 9.168 kr. pr. indbygger pr. år. ved øvre grænse og 14.053 kr. ved nedre grænse.

Resumé af samlede årlige driftsudgifter pr. indbygger			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Estimerede årlige driftsudgifter ved deling nedre grænse	108.642	84.691	92.696
Estimerede årlige driftsudgifter ved deling øvre grænse	114.923	89.575	98.048

Årlige skatteindtægter og bloktilskud pr. indbygger			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
Skatteindtægter	40.496	50.623	47.238
Fordeling af ufordelte skatter	5.919	5.665	5.750
Skatteudligning	18.987	11.396	13.933
Bloktilskud	36.308	31.059	32.814
Samlede årlige skatteindtægter og bloktilskud	101.710	98.744	99.735

Balancen mellem udgifter og indtægter pr. indbygger			
	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
Netto nedre grænse (negativ = større udgifter end indtægter)	-6.932	14.053	7.039
Netto øvre grænse (negativ = større udgifter end indtægter)	-13.213	9.168	1.688

Årlige anlægsudgifter pr. indbygger	8.373	8.938	8.749
-------------------------------------	-------	-------	-------

A large, dark blue number '6' is centered on the slide. The background is a scenic aerial photograph of a coastal region, likely in Norway, featuring rugged mountains, a large body of water, and several islands. The number '6' is the primary visual element, indicating the slide number.

6

Transaktionsomkostninger

Transaktionsomkostninger

Transaktionsomkostninger defineres i analysen som de ekstra udgifter, der skal afholdes i en eventuel overgangsperiode.

Kommunerne har vurderet, at det kræver en grundig forberedelse at vende tilbage til den tidligere kommunale struktur. En tilbagevenden indebærer etablering af rammer for driften for hvert fagområde og for de tværgående administrative funktioner, herunder etablering af arbejdsgange og organisation. Der vil skulle rekrutteres en lang række medarbejdere til de administrative funktioner, som alle skal oplæres.

Der regnes med en forberedelses- og overgangsperiode på i alt 12 måneder.

De centrale stabe, der sidder på rådhuset i Sisimiut kan i noget omfang varetage den tekniske deling af kommunen, herunder udarbejdelse af tekniske budgetter for de nye kommuner, organisatorisk adskillelse i IT-systemer samt deling af aktiver og passiver. Hertil kan de yde bistand til de nye organisationer efter behov.

Transaktionsomkostningerne vedrører derfor primært lønudgifter til administrativ ledelse og sekretariat i overgangsfasen, hvor det vil være nødvendigt både at holde den nuværende kommune "kørende" og samtidig forberede de nye kommuner til at blive køreklare i løbet af 12 måneder.

Hertil kommer lønudgifter til politisk ledelse i de nye kommuners kommunalbestyrelser, som i overgangsperioden fungerer som overgangsudvalg, samt indkøb af nyt IT-udstyr, kontormøbler, kontorartikler, bistand til opsætning af hjemmeside, intranet, it-systemer, kommunelogo mv.

For at kunne estimere omkostningerne til disse transaktionsomkostninger, er der taget udgangspunkt i kendte lønsatser for kommunalt ansatte medarbejdere og politikere, erfaringer med udgifter til it-omlægning i forbindelse med kommunesammenlægningen samt en ikke nærmere defineret ramme til diverse udgifter.

Estimeringen af transaktionsomkostningerne baserer sig endvidere på en række forudsætninger, som er kort beskrevet nedenfor:

Omkostning	Forudsætninger
Politikere i overgangsudvalg	Der etableres nye kommunalbestyrelser, der i overgangsperioden fungerer som overgangsudvalg. Det forudsættes, at kommunalbestyrelsen i den nuværende kommune fortsætter frem til nedlæggelsestidspunktet.
Administrativ ledelse og sekretariat	- Der ansættes nye direktioner bestående af hhv. en kommunaldirektør, en økonomichef samt fagchefer, som kan tage det ledelsesmæssige ansvar for opbygning af de nye kommuner. Den nuværende direktion forudsættes at betjene både den nuværende kommunalbestyrelse og de nye overgangsudvalg i overgangsperioden. - Det estimeres, at hver ny kommune derudover får behov for yderligere medarbejdere, der kan forberede fagområderne og de administrative områder til deling. Det handler om klargøring af arbejdsgange, IT-procedurer, deling af arkiver m.v.
Nye rekrutteringer	Op til etablering af de nye kommuner vil der endvidere være behov for at igangsætte rekrutteringsprocesser og kompetenceudvikling mv. med henblik på at sikre, at der er medarbejdere til at drifte alle fagområder og administrative opgaver fra etableringstidspunktet. Der er for alle de medarbejdere, der skal rekrutteres regnet med en ekstra udgift til løn på gennemsnitligt 3 måneder.
Øvrige transaktionsomkostninger	- Det estimeres, at der skal anvendes ressourcer på indkøb og opsætning af servere i de nye kommuner. Etablering af IT-sikkerhedsprocedurer og IT-sikkerhedsorganisation m.v. - Der afsættes et budget til indkøb af diverse materialer og services, som vil være påkrævet i overgangsfasen, fx kontormøbler, kontorartikler, bistand til opsætning af hjemmeside, opsætning af it-systemer, kommunelogo mm.

Transaktionsomkostninger, forudsætninger

I tabellen til højre ses den trappemodel, som ligger til grund for estimeringen af udgifter til administration og ledelse i transaktionsperioden. Tabellen baserer sig på antallet af kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Forudsætninger for beregning af transaktionsudgifter til ledelse og administration, trappemodel													
	Udgift pr. måned	Antal kommunalbestyrelsesmedlemmer						Antal kommunalbestyrelsesmedlemmer					
		5	7	9	11	13	17	5	7	9	11	13	17
		Antal stillinger						Kroner pr. måned					
Kommunaldirektør	90.000	1	1	1	1	1	1	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
Direktør	75.000	1	1	2	2	2	2	75.000	75.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Chefniveau	60.000	3	5	5	7	8	10	180.000	300.000	300.000	420.000	480.000	600.000
Administrationsmedarbejdere	30.000	5	7	10	15	17	20	150.000	210.000	300.000	450.000	510.000	600.000
Rejseudgifter mv. pr. person	5.000	10	14	18	25	30	33	50.000	70.000	90.000	125.000	150.000	165.000
								545.000	745.000	930.000	1.235.000	1.380.000	1.605.000

Tabellen til højre giver et overblik over trappemodellen for alle typerne af transaktionsudgifter, der indgår i beregningerne.

Udgifter til overgangsudvalg samt nyrekrutteringer baserer sig på estimerede beregninger for de to områder, som vist tidligere i delrapporten.

Transaktionsudgifter, engangsudgifter							
Estimerede engangsudgifter ved etablering af nye kommuner							
		Antal kommunalbestyrelsesmedlemmer					
		5	7	9	11	13	17
Udgifter ifm. politikere i overgangsudvalg (12 måneder)		I forhold til de beregnede udgifter pr. år					
Udgifter til administrativ ledelse og sekretariat i overgangsfase efter trappemodel baseret på antal kommunalbestyrelsesmedlemmer (12 måneder)		6.540.000	8.940.000	11.160.000	14.820.000	16.560.000	19.260.000
Udgifter til nyrekrutterede medarbejdere. Der regnes med gennemsnitlig 1 måned forud for etablering af kommune baseret på udgifterne ved øvre grænse.		I forhold til de beregnede udgifter pr. år					
Øvrige transaktionsomkostninger til omlægning af it-systemer, rekruttering, kompetenceudvikling, etablering af hjemmeside, intranet, telefoni netværk, kontorindretning, kommunelogo mv.		2.000.000	2.000.000	2.500.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000

Transaktionsomkostninger i Qeqqata Kommunia

I tabellen til højre ses kommunens estimerede transaktionsudgifter samlet og pr. indbygger, til etableringen af de to tidligere kommuner. Der er tale om engangsudgifter.

Vi har beregnet udgifter til parallel kommunalbestyrelse i 12 måneder baseret på tidligere beregning af estimerede omkostninger til politisk styring.

Derudover har vi estimeret udgifter til administrativ ledelse og administration efter trappemodellen, hvor vi har knyttet størrelsen på denne sammen med antallet af kommunalbestyrelsesmedlemmer jf. foregående side.

Transaktionsudgifterne er samlet beregnet til 51,3 mio. kr. eller 4,3 mio. kr. pr. måned i overgangsperioden på de 12 måneder.

Samlet set vil det betyde en udgift pr. indbygger på 5.580 kr. eller 465 kr. pr indbygger om måneden.

Udgifterne er henført til den kommune, der skal etableres og der antages at skulle være en parallel organisation i alle kommuner, som kan sikre, at der etableres en klar ramme for de nye kommuner.

Som ventet bliver transaktionsudgifterne højere pr. indbygger i de små kommuner, hvilket kan forklares med, at der er færre indbyggere til at dække basisudgifterne til især overgangsudvalg og personale i den 12 måneders overgangsperiode.

Transaktionsudgifter, engangsudgifter

Estimerede engangsomkostninger ved etablering af nye kommuner

	Maniitsoq	Sisimiut	Samlet
<i>Antal kommunalbestyrelsesmedlemmer</i>	11	13	24
<i>Antal indbyggere</i>	3.072	6.119	9.191
Udgifter ifm. politikere i overgangsudvalg (12 måneder)	3.693.800	4.365.400	8.059.199
Udgifter til administrativ ledelse og sekretariat i overgangsfase (12 måneder)	14.820.000	16.560.000	31.380.000
Udgifter til ny rekrutterede medarbejdere (gennemsnitlig 1 måned forud for etablering af kommune)	981.423	5.865.783	6.847.206
Øvrige transaktionsomkostninger til omlægning af it-systemer, rekruttering, kompetenceudvikling, etablering af hjemmeside, intranet, telefoni netværk, kontorindretning, kommunelogo mv.	2.500.000	2.500.000	5.000.000
Samlede transaktionsudgifter	21.995.223	29.291.183	51.286.406
Pr. indbygger	7.160	4.787	5.580